

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ ”

2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОДФП.10 ОРГАНІЗАЦІЯ СПІВПРАЦІ З БАТЬКАМИ

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

освітній рівень перший «бакалаврський»

(на базі загальної середньої освіти)

(на базі ОР Молодший спеціаліст)

Київ – 2018 рік

УДК 373.21(73)
ББК 74.437

Організація співпраці з батьками: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів спеціальності 6.010101 Дошкільна освіта, освітній рівень перший «бакалаврський» (на базі загальної середньої освіти)] / уклад. Н. В. Стаднік. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. – 37 с.

Розробник: Стаднік Надія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від “3” вересня 2018 року № 3

Завідувач кафедри дошкільної освіти

Г. В. Беленька

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

М. А. Машовець

© КУ імені Бориса Грінченка, 2018 рік

© Педагогічний інститут, 2018 рік

УДК 373.21(73)
ББК 74.437

Організація співпраці з батьками: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів напр. підгот. Спеціальність 012 Дошкільна освіта освітній рівень перший «бакалаврський» (на базі загальної середньої освіти), (на базі ОР Молодший спеціаліст)] / уклад. Н. В. Стаднік. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 37 с.

Розробник: Стаднік Надія Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від “3” вересня 2018 року № 3

Завідувач кафедри дошкільної освіти

_____ Г. В. Беленька

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ М.А. Машовець

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	10
<i>Змістовий модуль I. Теоретичні засади співпраці ЗДО з батьками .....</i>	<i>10</i>
<i>Змістовий модуль II. Сім'я як соціальний інститут становлення особистості дитини дошкільного віку .....</i>	<i>11</i>
<i>Змістовий модуль III. Шляхи співпраці педагогічного колективу ЗДО з батьками вихованців .....</i>	<i>13</i>
<i>Змістовий модуль IV. Педагогічна взаємодія ЗДО з батьками в умовах індивідуального виховання .....</i>	<i>15</i>
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Організація співпраці з батьками»	17
V. Плани семінарських занять	18
VI. Завдання для самостійної роботи	25
Карта самостійної роботи студента	29
VII. Система поточного та підсумкового контролю знань	30
VIII. Методи навчання	33
IX. Методичне забезпечення курсу	33
X. Перелік питань до заліку	34
XI. Рекомендована література	35

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма з дисципліни «Організація співпраці з батьками» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для напряму підготовки «Дошкільна освіта» денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист №1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра» та вимог кредитно-модульної системи організації навчання. В ній визначено обсяг знань, якими повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики та фахових компетентностей, зазначених у Національній рамці кваліфікацій (2012 р.) та Базовому компоненті дошкільної освіти – стандарту дошкільної освіти в Україні.

Мета курсу – формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку щодо вмінь ефективно будувати співпрацю з родинами своїх вихованців.

Мета навчальної дисципліни полягає в усвідомленні майбутніми фахівцями дошкільної освіти важливості соціальної ролі сім'ї, особливості співпраці сімейного і суспільного дошкільного виховання, знайомство їх з видами, особливостями, функціями сучасної сім'ї; розкриття змісту основних форм співпраці з родиною, знайомство з особливостями, сучасними тенденціями розвитку сімейного виховання, змістом освітніх програм, щодо ефективної взаємодії ЗДО й родин вихованців.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

– ознайомлення із закономірностями становлення і функціонування інституту сім'ї в Україні;

– ознайомлення із можливостями врахування в освітньому процесі дошкільного навчального закладу особливостей виховання дітей в різних типах сімей;

– ознайомлення з формами організації, методами, засобами взаємодії педагогів дошкільних навчальних закладів з родинами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- виховні традиції української родини;
- умови і фактори родинного виховання;
- практичну значущість співпраці педагогічного колективу ЗДО з сім'ями вихованців;
- особливості традиційних і нетрадиційних форм співпраці вихователя з батьками вихованця;
- визначення і класифікацію основних форм організації просвітницької роботи;
- основні групи методів діагностування родини і передумови їх використання;
- провідні чинники соціально-педагогічної допомоги сім'ям вихованців ЗДО;
- методи і засоби підвищення педагогічної культури батьків;
- передумови ефективної співпраці ЗДО і родини у різних напрямках виховання;
- значення взаємодії ЗДО і родини у підготовці дитини до школи.

Вміти

- кваліфіковано вживати педагогічну термінологію;
- виявляти проблеми сучасного родинного виховання, які потребують дослідження й вдосконалення;
- формулювати мету й завдання співпраці дошкільного навчального закладу з сім'ями вихованців;

- планувати й організовувати просвітницьку діяльність в осередку дошкільного навчального закладу;

- застосовувати різноманітні методи і засоби співпраці з батьками вихованців;

- організовувати співпрацю з родиною у різних напрямках виховання;

- діагностувати різні аспекти родинного життя й опрацьовувати дослідницький матеріал;

- добирати і використовувати новітні методики взаємодії з родинами вихованців ЗДО.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування компетенцій:

- *діагностико-прогностичної*, яка забезпечує визначення рівня розвитку дітей, стану педагогічного процесу і завдань освітньо-виховної роботи з дітьми та їх батьками, визначення підсумків власної педагогічної роботи, їх відповідність вимогам часу;

- *організаційно-педагогічної*, яка спрямована на забезпечення використання педагогічно доцільних форм роботи з батьками на основі диференційованого підходу до різних типів сім'ї;

- *комунікативної*, яка забезпечує взаємне орієнтування і узгодження дій днз з родинами вихованців для організації спільної результативної діяльності;

- *просвітницької*, що передбачає здійснення психолого-педагогічної просвіти батьків дітей дошкільного віку і забезпечує єдність роботи ЗДО і сім'ї, спрямованої на створення середовища, сприятливого для становлення самостійної, творчої особистості дитини.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 год., із них: 28 год. – лекції, 28 год. – семінарські заняття, 56 год. – самостійна робота, 8 год. – модульний контроль

Вивчення навчальної дисципліни «Організація співпраці з батьками» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ СПІВПРАЦІ З БАТЬКАМИ»

Предмет: процес організації взаємодії педагогів дошкільних навчальних закладів з родинами з проблем виховання дітей, його закономірності та ознаки.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта		
Змістових модулів – 4		Рік підготовки:	
		3-й	–
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	
		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 2 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Лекції	
		14 год.	14 год.
		Семінарські	
		14 год.	14 год.
		Самостійна робота	
		28 год.	28 год.
		Модульний контроль	
		4 год.	4 год.
Семестровий контроль			
	4 год.		
Вид контролю: залік			

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Разом	л	с	мкр.	с.р.
Змістовий модуль I.						
Теоретичні засади співпраці ДНЗ з батьками						
1	Взаємовплив сімейного і суспільного дошкільного виховання	2	2			
2	Основні засади співпраці ЗДО з родинами	2	2			
3	Сім'я та дитячий садок як соціокультурне середовище формування дитини	6		2		4
4	Психолого-педагогічні засади ефективної взаємодії вихователя і батьків	7		2		5
5	Завдання та зміст роботи ЗДО з родинами	2	2			
6	Шляхи залучення родин до виховного процесу	7		2		5
7	Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах	4		2	2	
	Разом за змістовим модулем 1	30	6	8	2	14
Змістовий модуль II.						
Сім'я як соціальний інститут становлення особистості дитини дошкільного віку						
8	Актуальні проблеми виховання дітей в сучасних сім'ях	2	2			
9	Проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях	6		2		4
10	Стратегія і принципи сімейного виховання дітей дошкільного віку	2	2			
11	Місце і роль сім'ї в соціалізації особистості дитини	7		2		5
12	Виховний потенціал родини	2	2			
13	Зміст і провідні напрями родинного виховання	9		2	2	5
14	Методи і прийоми виховання дітей в сім'ї	2	2			
	Разом за змістовим модулем 2	30	8	6	2	14

Змістовий модуль III.						
Шляхи співпраці педагогічного колективу ЗДО з батьками вихованців						
15	Напрями педагогічної освіти батьків в умовах ЗДО	2	2			
16	Форми організації взаємодії ЗДО з батьками	6	2			4
17	Індивідуальні та групові форми роботи з батьками	9		4		5
18						
19	Колективні форми роботи ЗДО з родинами вихованців	11		4	2	5
20						
21	Діагностика співпраці ЗДО з батьками	2	2			
	Разом за змістовим модулем 3	30	6	8	2	14
Змістовий модуль IV.						
Педагогічна взаємодія ДНЗ з батьками в умовах індивідуального виховання						
22	Організація і керівництво повсякденною роботою з родинами	2	2			
23	Планування взаємодії працівників ДНЗ з батьками	9	2	2		5
24						
25	Батьківсько-дитячі стосунки	2	2			
26	Коригуючий вплив ЗДО на стиль виховання дитини в родині	6		2		4
27	Співпраця ЗДО з батьками у вирішенні проблем розвитку, виховання і навчання дітей	7	2			5
28	Діяльність ЗДО щодо захисту прав дитини	4		2	2	
	Разом за змістовим модулем 4	30	8	6	2	14
	Усього годин	120	28	28	8	56

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Теоретичні засади співпраці ДНЗ з батьками

Лекція 1. Взаємовплив сімейного і суспільного дошкільного виховання (2 год.).

Сімейне і суспільне дошкільне виховання: історичні паралелі та лінії перетину.

Співпраця з родинами як психолого-педагогічна проблема. Соціально-педагогічні засади спільної роботи ЗДО та сім'ї у вихованні дітей. Державні документи та підзаконні акти про співпрацю з родинами.

Основні поняття теми: співпраця, взаємодія, сім'я, родина, сімейне і дошкільне виховання, нормативні документи.

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткова література: 2, 3, 4, 6.

Лекція 2. Основні засади співпраці ЗДО з родинами (2 год.)

Значення взаємодії ЗДО і сім'ї у вихованні дітей. Основні принципи співпраці ЗДО з сім'ями. Сутність, завдання, умови взаємодії дошкільного навчального закладу і родини у процесі виховання дітей. Нові підходи до співпраці ЗДО з родинами. Типи зв'язків сімейного і суспільного виховання.

Основні поняття теми: взаємодія, співробітництво, партнерство, завдання, принципи, умови, цілеспрямованість, диференціація, педагогічний такт.

Основна література: 2, 3, 4, 5.

Додаткова література: 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Семінар 1. Сім'я та дитячий садок як соціокультурне середовище формування дитини (2 год.)

Семінар 2. Психолого-педагогічні засади ефективної взаємодії вихователя і батьків (2 год.)

Лекція 3. Завдання та зміст роботи ЗДО з родинами (2 год.)

Основні завдання співпраці ЗДО з родинами. Співпраця ЗДО та сім'ї з морально-етичного виховання дітей. Взаємодія педагогів з батьками у процесі виховання гуманності у дітей як важлива складова іміджу дошкільного закладу. Співпраця ЗДО з родинами щодо трудового виховання дошкільників. Взаємодія ЗДО з батьками у фізичному вихованні дітей.

Основні поняття теми: співпраця, завдання родинного виховання, основні напрями родинного виховання: розумове, моральне, трудове, естетичне, екологічне, фізичне.

Основна література: 2, 3, 4.

Додаткова література: 3, 4, 5, 6, 7.

Семінар 3. Шляхи залучення родин до виховного процесу (2 год.)

Семінар 4. Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах (2 год.)

Модульний контроль 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Сім'я як соціальний інститут становлення особистості дитини дошкільного віку

Лекція 4. Актуальні проблеми виховання дітей у сучасних сім'ях (2 год.)

Актуальні проблеми сімейного виховання. Тенденції розвитку сучасної сім'ї в Україні. Виховання дітей в різних за структурою сім'ях. Підходи до розв'язання проблем сім'ї.

Основна література: 2, 5.

Додаткова література: 3.

Основні поняття теми: проблеми сучасної сім'ї, благополучні, неблагополучні сім'ї.

Семінар 5. Проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях

(2 год.)

Лекція 5. Стратегії і принципи сімейного виховання дітей дошкільного віку (2 год.)

Стратегія і принципи сімейного виховання дітей дошкільного віку.

Стратегія виховання дитини відповідно до періодизації її розвитку: від народження до 7 місяців; від 8 до 14 місяців; від 15 місяців до 2 років; від 2 до 3 років; від 4 до 6 років.

Завдання родинного виховання дітей дошкільного віку.

Основна література: 2, 5.

Додаткова література: 5.

Основні поняття теми: стратегія і принципи сімейного виховання, завдання родинного виховання.

Семінар 6. Місце і роль сім'ї в соціалізації особистості дитини (2 год.)

Лекція 6. Виховний потенціал родини (2 год.)

Особливості впливу родини на дитину. Компоненти виховного потенціалу родини. Значення батьківського впливу на розвиток особистості. Типи батьківської турботи про дитину. Батьківський авторитет.

Основна література: 2.

Додаткова література: 2, 4, 7.

Основні поняття теми: виховний потенціал родини, батьківський вплив, типи батьківської турботи, батьківський авторитет.

Семінар 7. Зміст і провідні напрями родинного виховання (2 год.)

Модульний контроль 2

Лекція 7. Методи і прийоми виховання дітей в сім'ї (2 год.)

Специфіка методів виховання дітей в сім'ї. Характеристика методів виховання дітей в сім'ї. Методи прямого, паралельного і опосередкованого впливу на дітей в сім'ї. Вимога та контроль – як складова виховання.

Типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-вразливий, егоцентричний.

Можливі помилки батьків при доборі методів виховання та шляхи їх подолання. Доцільне використання форм і методів в практиці родинного виховання. Погодженість батьків у доборі методів виховання дітей. Умови успішного сімейного виховання.

Основна література: 2, 4.

Додаткова література: 3, 4, 5.

Основні поняття теми: методи і прийоми виховання дітей в сім'ї, вимога, контроль, типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-вразливий, егоцентричний; успішне сімейне виховання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

Шляхи співпраці педагогічного колективу ЗДО з родинами вихованців

Лекція 8. Напрями педагогічної освіти батьків в умовах ЗДО

Педагогічна освіта як визначальна умова ефективного родинного виховання. Складові педагогічної освіти. Сутність сучасної батьківської просвіти в закладах дошкільної освіти. Форми, рівні, етапи батьківської просвіти.

Основні поняття теми: батьківська просвіта, форми, рівні, етапи батьківської просвіти.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 3, 4, 5.

Лекція 9. Форми організації взаємодії ЗДО з батьками (2 год.)

Різні підходи до класифікації форм і методів роботи ЗДО з батьками. Індивідуальні, групові та колективні форми роботи ЗДО з родинами. використання наочно-інформаційних форм взаємодії: виставки, стенди для батьків, ширми, реклама друкованої продукції, публікації в періодичній пресі, в системі Інтернет для підвищення педагогічної культури батьків.

Оптимальний вибір форм роботи з батьками. Характеристика нетрадиційних форм роботи ЗДО з родинами вихованців.

Основні поняття теми: форми взаємодії, бесіда, консультація, батьківські збори, конференція, школа молодих батьків, заняття-тренінг, день відкритих дверей, папка-пересувка, ширма, «батьківське віконечко», наочно-інформаційна форма.

Основна література: 2, 3, 4, 5.

Додаткова література: 3, 4, 5.

Семінар 8-9. Індивідуальні та групові форми роботи з батьками (4 год.)

Семінар 10-11. Колективні форми роботи ЗДО з родинами вихованців (4 год.)

Модульний контроль 3

Лекція 10. Діагностика співпраці ЗДО з батьками (2 год.)

Роль діагностики сімейних стосунків та особистісних якостей батьків у процесі організації виховної роботи з батьками. Діагностика рівня взаємодії ЗДО із сім'єю у навчально-виховному процесі. Залучення батьків до оцінювання успіхів дитини, прогнозування перспектив її розвитку.

Основні поняття теми: методи вивчення сім'ї та дитини, діагностика сімейних стосунків.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 3, 4, 5, 6, 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.

Педагогічна взаємодія ЗДО з батьками в умовах індивідуального виховання

Лекція 11. Організація і керівництво роботою з родинами (2 год.)

Функції вихователя як безпосереднього організатора співпраці з родинами вихованців. Роль практичного психолога у налагодженні порозуміння педагогічних працівників з батьками. Функції соціального працівника ЗДО. Керівництво завідувача ЗДО співпрацею педагогічних працівників з родинами.

Основні поняття теми: функції вихователя, практичного психолога, соціального працівника, керівництво завідувача ЗДО співпрацею з родинами.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 1, 2, 3, 6, 7.

Лекція 12. Планування взаємодії працівників ЗДО з батьками (2 год.)

Планування взаємодії з батьками та її значення. Принципи планування співробітництва з батьками. Умови планування роботи з батьками. Етапи планування і проведення просвітницьких заходів у дошкільному навчальному закладі. Планування сучасних форм взаємодії з батьками.

Основні поняття теми: планування, календарний, річний, місячний план роботи.

Основна література: 4.

Додаткова література: 3, 4.

Семінар 12. Планування взаємодії працівників ЗДО з батьками (2 год.)

Лекція 13. Батьківсько-дитячі стосунки (2 год.)

Сутність культури взаємин батьків і дітей. Міжособистісні взаємини, варіанти взаємин. Типи взаємодії батьків і дітей. Конфлікти між батьками і дітьми, їх причини.

Основні поняття теми: конфлікт, дисгармонія родини, гіпоопіка,

гіперопіка.

Основна література: 2, 4, 5.

Додаткова література: 4, 6, 7.

Семінар 13. Корируючий вплив ЗДО на стиль виховання дитини в родині (2 год.)

Лекція 14. Співпраця ЗДО з батьками у вирішенні проблем розвитку, виховання і навчання дітей (2 год.)

Взаємодія вихователя з батьками з метою адаптації малюків до умов ЗДО. Співпраця ЗДО і родини у контексті підготовки дитини до школи. Система роботи з батьками обдарованих дітей. Взаємодія педагогів з батьками вихованців у системі інклюзивної освіти.

Основні поняття теми: адаптація, дезадаптація, адаптаційний період, підготовка до школи, обдаровані діти, інклюзивна освіта, діти з особливими потребами.

Основна література: 1, 2, 4, 5.

Додаткова література: 1, 3, 4, 5, 6, 7.

Семінар 14. Діяльність ЗДО щодо захисту прав дитини (2 год.)

Модульний контроль 4

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ СПІВПРАЦІ З БАТЬКАМИ»

Разом: 120 год. Лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год., семестровий контроль – 4 год., підсумковий контроль – залік.

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV			
Назва модуля	Теоретичні засади співпраці ЗДО з батьками				Сім'я як соціальний інститут становлення особистості дитини дошкільного віку				Шляхи співпраці педагогічного колективу ЗДО з батьками вихованців			Педагогічна взаємодія ЗДО з батьками в умовах індивідуального виховання			
К-сть балів за модуль	102 б.				92 б.				102 б.			92 б.			
Теми	1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Лекції відвідування (14 балів)	Взаємодія сімейного і суспільного дошкільного виховання (1 б.)	Основні засади співпраці ЗДО з родинами (1 б.)	Завдання та зміст роботи ЗДО з родинами (1 б.)		Актуальні проблеми виховання дітей в сучасних сім'ях (1 б.)	Стратегія і принципи сімейного виховання дітей дошкільного віку (1 б.)	Виховний потенціал родини (1 б.)	Методи і прийоми виховання дітей в сім'ї (1 б.)	Напрями педагогічної освіти батьків в умовах ЗДО (1 б.)	Форми організації взаємодії ДНЗ з батьками (1 б.)	Діагностика співпраці ДНЗ з батьками (1 б.)	Організація і керівництво повсякденною роботою з родинами (1 б.)	Планування взаємодії працівників ДНЗ з батьками (1 б.)	Батьківсько-дитячі стосунки (1 б.)	Співпраця ЗДО з батьками у вирішенні проблем розвитку, виховання і навчання дітей (1 б.)
Семінарські заняття відвідування Разом 154 бали	Сім'я та дитячий садок як соціокультурне середовище формування дитини (10 б.+1 б.)	Психолого-педагогічні засади ефективної взаємодії вихователя і батьків (10 б.+1 б.)	Шляхи залучення родин до виховного процесу (10 б.+1 б.)	Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах (10 б.+1 б.)	Проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях (10 б.+1 б.)	Місце і роль сім'ї в соціалізації особистості дитини (10 б.+1 б.)	Зміст і провідні напрями родинного виховання (10 б.+1 б.)			Індивідуальні та групові форми роботи з батьками (20 б.+2 б.)	Колективні форми роботи ЗДО з родинами вихованців (20 б.+2 б.)		Планування взаємодії працівників ЗДО з батьками (10 б.+1 б.)	Коригуючий вплив ЗДО на стиль виховання дитини в родині (10 б.+1 б.)	Діяльність ЗДО щодо захисту прав дитини (10 б.+1 б.)
Самостійна робота Разом 120 балів	10 б.	10 б.	10 б.		10 б.	10 б.	10 б.			10 б.	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.
МКР Разом 100 балів	25 балів				25 балів				25 балів			25 балів			
Підсумк. контроль	залік														

Розрахунок 388:100=3,88 Коефіцієнт –3,88 388:3,88=100

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.
ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ СПІВПРАЦІ СУЧАСНОГО ДНЗ
З РОДИНАМИ ВИХОВАНЦІВ

Семінарське заняття 1.

Тема. Сім'я та дитячий садок як соціокультурне середовище формування дитини (2 год.).

План

- I. Обговорення питань:
1. Провідні ознаки суспільного і родинного виховання.
  2. Роль сім'ї у процесі соціалізації особистості дитини.
  3. Особливості реалізації виховної функції сім'ї.
  4. Вплив соціально-економічних умов життя сім'ї на виховання дитини.
  5. Значення співпраці дошкільного закладу з родиною у справі формування особистості дитини.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2, 4, 5.

Додаткова література: 3, 5, 7.

Семінарське заняття 2.

Тема. Психолого-педагогічні засади ефективної взаємодії вихователя і батьків (2 год.).

План

- I. Обговорення питань:
1. Сучасна сім'я та її роль у вихованні дошкільників.
  2. Народна педагогіка про виховання дитини у перші роки її життя.
  3. Значення обрядів і звичаїв у вихованні дітей дошкільного віку.
  4. Передумови взаємодії закладів дошкільної освіти з родинами вихованців.
  5. Провідні завдання співпраці ЗДО і родини.

6. Норми і правила взаємодії педагогічних працівників ЗДО з батьками.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2.

Додаткова література: 3, 4, 5, 6, 7.

Семінарське заняття 3.

Тема. Шляхи залучення родин до виховного процесу (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Причини неповноцінного контакту вихователя з батьками.

2. Врахування потреб родини у процесі спілкування для встановлення ефективної взаємодії «вихователь-батьки».

3. Професійна технологічність вихователя у роботі з батьками.

4. Психолого-педагогічна взаємодія вихователя та батьків, її ефективність.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 2, 3, 4, 6, 7.

Семінарське заняття 4.

Тема. Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Сутність та структура педагогічної культури батьків.

2. Місце і роль ЗДО у процесі формування педагогічної культури батьків.

3. Компоненти та рівні педагогічної культури батьків.

4. Організація та методичні аспекти формування педагогічної культури батьків.

5. Форми роботи ЗДО щодо формування педагогічної культури батьків.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2.

Додаткова література: 3, 4, 5, 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

СІМ'Я ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Семінарське заняття 5.

Тема. Проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Виховання дітей в благополучних і неблагополучних сім'ях.
2. Соціальний і емоційний розвиток єдиної дитини в сім'ї.
3. Багатодітні сім'ї, їх вплив на особистість дитини.
4. Виховання дитини в неповній сім'ї.
5. Особливості сімейного виховання дітей у позашлюбній сім'ї.
6. Особливості виховання дітей в осиротілій сім'ї.
7. Фостерні (прийомні) сім'ї.
8. Психолого-педагогічна допомога з проблем виховання дітей у різних за структурою сім'ях.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2, 5.

Додаткова література: 4, 5, 6, 7.

Семінарське заняття 6.

Тема. Місце і роль сім'ї в соціалізації особистості дитини (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Особливості виховання та соціалізації дитини в сучасній українській сім'ї.

2. Вплив сімейного середовища на особистість дитини, її соціалізацію.

3. Особливості соціалізації дитини в умовах повної та неповної сім'ї.

4. Виховання дитини в конфліктній сім'ї.

5. Умови виховання дитини раннього віку в сім'ї.

6. Стилi сімейного виховання.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2, 5.

Додаткова література: 3.

Семінарське заняття 7.

Тема. Зміст і провідні напрями родинного виховання (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Збереження фізичного та психічного здоров'я дитини в сім'ї.

2. Організація ігрової діяльності в сім'ї.

3. Мета, завдання, зміст та засоби розумового виховання в сім'ї.

4. Мета, завдання, зміст та засоби морального виховання в сім'ї.

5. Мета, завдання, зміст та засоби естетичного виховання в сім'ї.

6. Мета, завдання, зміст та засоби екологічного виховання в сім'ї.

7. Мета, завдання, зміст та засоби трудового виховання в сім'ї.

8. Мета, завдання, зміст та засоби економічного виховання в сім'ї.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2.

Додаткова література: 1, 3, 4, 5.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.
ШЛЯХИ СПІВПРАЦІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ДНЗ
З БАТЬКАМИ ВИХОВАНЦІВ**

Семінарське заняття 8-9.

Тема. Форми і зміст роботи ЗДО з родинами (4 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Індивідуальні форми роботи з родинами (бесіди, консультації) та їх важливість у налагодженні співпраці.
2. Групові форми роботи (практикуми, клуби взаємодопомоги, школа молодих батьків) та доцільність їх використання.
3. Взаємозв'язок індивідуальної та групової роботи з батьками.

Завдання:

1. Скласти орієнтовний перелік тем для індивідуальних бесід та консультацій з батьками.
2. Підготувати план-конспект однієї з індивідуальних бесід.
3. Скласти орієнтовну тематику для проведення занять у “Школі молодих батьків”.
4. Підготувати план-конспект заняття батьківського клубу.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2, 3, 4.

Додаткова література: 3, 4, 5, 6, 7.

Семінарське заняття 10-11.

Тема. Колективні форми роботи ЗДО з родинами (4 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Колективні форми роботи з батьками (дні відкритих дверей, семінари-практикуми, вечори запитань і відповідей, сімейні педради).

2. Батьківські (родинні) збори як одна з найпоширеніших форм роботи ДНЗ з сім'єю.

3. Планування й облік колективних форм роботи з родинами.

4. Ділова гра «Батьківські збори».

5. Рольова гра «Тренінг з батьками».

Завдання:

1. Підготувати план-конспект батьківських зборів.

2. Підготувати план-конспект батьківської конференції.

3. Скласти план-конспект «круглого столу» з батьками.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2, 3, 4.

Додаткова література: 3, 4, 5, 6, 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.

ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ ДНЗ З БАТЬКАМИ В УМОВАХ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Семінарське заняття 12.

Тема. Планування взаємодії працівників ЗДО з батьками (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Поняття планування взаємодії з батьками та її значення.

2. Принципи планування співробітництва з батьками.

3. Умови планування роботи з батьками.

4. Планування сучасних форм взаємодії з батьками.

5. Етапи планування і проведення просвітницьких заходів у закладі дошкільної освіти.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 4.

Додаткова література: 3, 4, 5, 6, 7.

Семінарське заняття 13.

Тема. Коригуючий вплив ЗДО на стиль виховання дитини в родині (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Типи неправильного виховання дітей в сім'ї.
2. Конфлікти у взаємовідносинах батьків і дітей.
3. Профілактика непорозумінь між дітьми та батьками.
4. Рольова гра «Тренінг з батьками».

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Основна література: 2, 4, 5.

Додаткова література: 1, 3, 4, 5, 6.

Семінарське заняття 14.

Тема. Діяльність ЗДО щодо захисту прав дитини (2 год.).

План

I. Обговорення питань:

1. Сутність роботи педагогів ЗДО з правової освіти батьків.
2. Основні форми роботи з правової освіти батьків і підвищення їх педагогічних і правових знань.
3. Ділова гра «Батьківські збори на тему «Конвенція ООН про права дитини – документ для дорослих і дітей».

Основна література: 2, 4.

Додаткова література: 4, 5, 6, 7.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.
ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ СПІВПРАЦІ СУЧАСНОГО ЗДО
З РОДИНАМИ ВИХОВАНЦІВ

Тема 1. Сім'я та дитячий садок як соціокультурне середовище формування дитини (4 год.).

1. Зробити огляд одного з педагогічних фахових видань, у яких би висвітлювались питання виховання дитини у сім'ї та закладі дошкільної освіти. Укласти анотований каталог (8-10 статей).

2. Визначити переваги та недоліки сімейного і суспільного дошкільного виховання.

Тема 2. Психолого-педагогічні засади ефективної взаємодії вихователя і батьків (5 год.)

1. Ознайомитись з законодавчими матеріалами про шлюб, сім'ю, права та обов'язки батьків щодо виховання дітей в Україні. На основі вивчених документів укласти таблицю за таким зразком:

Назва документу	Завдання	Ваш коментар

2. Підготувати опитувальник для вихователів ДНЗ на тему: «Співпраця ДНЗ з батьками вихованців».

Тема 3. Шляхи залучення родин до виховного процесу (5 год.)

1. Укласти анотований каталог статей (8-10), в яких розглядаються проблеми взаємодії працівників ЗДО з батьками.

2. Переглянути сайти дошкільних навчальних закладів, ознайомитись з досвідом роботи ЗДО щодо шляхів залучення родин до виховного процесу. Змодельовати схему залучення родин до виховного процесу у ЗДО.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

СІМ'Я ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 4. Проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях (4 год.)

1. Укласти анотований каталог наукових статей (8-10), що стосуються проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях. Використовуючи матеріали однієї з наукових статей підготуйте презентацію про особливості та проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях.

2. Підібрати 3 діагностичні методики для виявлення проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях.

Тема 5. Місце і роль сім'ї в соціалізації особистості дитини (5 год.)

1. Підготувати презентацію на тему «Особливості соціалізації дітей дошкільного віку в сім'ї».

2. Підібрати ігри і вправи для батьків і дітей (5-6), які сприяють успішній соціалізації дитини в сім'ї.

Тема 6. Зміст і провідні напрями родинного виховання (5 год.)

1. Підготувати презентацію на тему «Напрями родинного виховання дітей дошкільного віку» (напрямок за вибором студента).

2. Підібрати пам'ятки та поради для батьків за одним із напрямів, які допоможуть у вихованні дітей дошкільного віку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

ШЛЯХИ СПІВПРАЦІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО З БАТЬКАМИ ВИХОВАНЦІВ

Тема 7. Індивідуальні та групові форми роботи з батьками (4 год.)

1. Розробити тематику індивідуальних бесід та консультацій для батьків

дітей раннього, молодшого, середнього, старшого дошкільного віку (група на вибір студента).

2. Підготувати конспекти індивідуальної бесіди та консультації для батьків відповідно до поданої тематики.

Тема 8. Колективні форми роботи ЗДО з родинами вихованців (5 год.)

1. Розробити тематику батьківських зборів, тренінгових занять, проєктів для батьків дітей раннього, молодшого, середнього, старшого дошкільного віку (група на вибір студента).

2. Підготувати розробки батьківських зборів, тренінгових занять, проєктів для батьків відповідно до поданої тематики (3 заходи).

Тема 9. Діагностика співпраці ЗДО з батьками (5 год.)

1. Підібрати 3 діагностичні методики для дітей і батьків щодо виявлення потреб в освітніх та оздоровчих послугах для дітей, визначення рівня педагогічної та психологічної культури батьків.

2. Використати підібрані діагностичні методики у роботі з батьками дітей дошкільного віку (2-3 сім'ї). Отримані результати порівняти, подати у вигляді протоколів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІV.

ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ ДНЗ З БАТЬКАМИ В УМОВАХ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Тема 10. Планування взаємодії працівників ЗДО з батьками (5 год.)

1. Скласти орієнтовний річний розподіл заходів з організації співпраці дошкільного закладу та сім'ї у процесі освітньо-виховної діяльності (група на вибір).

№	Зміст роботи	Термін	Відповідальні

2. Скласти план роботи батьківського клубу.

Тема 11. Корируючий вплив ЗДО на стиль виховання дитини в родині (4 год.).

1. Навести 3-4 приклади конфліктних ситуацій між батьками та дітьми, за якими ви спостерігали на практиці. Запропонувати варіанти вирішення їх.

2. Розробити тренінгове заняття на тему «Спілкування батьків і дітей».

Тема 12. Співпраця ЗДО з батьками у вирішенні проблем розвитку, виховання і навчання дітей (5 год.).

1. Підібрати інформаційні матеріали для батьків, які сприятимуть успішній адаптації дитини до умов ЗДО (батьківські збори, консультація, поради).

2. Підготувати розробку семінару-практикуму для батьків «Як виховати дитину фізично здоровою».

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№	Назва теми	К-сть. год	Контроль	Бали
1.	Сім'я та дитячий садок як соціокультурне середовище формування дитини	4	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
2.	Психолого-педагогічні засади ефективної взаємодії вихователя і батьків	5	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
3.	Шляхи залучення родин до виховного процесу	5	Семінарське заняття, модульний контроль	10
4.	Проблеми виховання дітей у різних за структурою сім'ях	4	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
5.	Місце і роль сім'ї в соціалізації особистості дитини	5	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
6.	Зміст і провідні напрями родинного виховання	5	Семінарське заняття, модульний контроль	10
7.	Форми організації взаємодії ЗДО з батьками	4	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
8.	Індивідуальні та групові форми роботи з батьками	5	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
9.	Колективні форми роботи ЗДО з родинами вихованців	5	Семінарське заняття, модульний контроль	10
10.	Планування взаємодії працівників ЗДО з батьками	5	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
11.	Коригуючий вплив ЗДО на стиль виховання дитини в родині	4	Семінарське заняття, індивідуальне заняття	10
12.	Співпраця ЗДО з батьками у вирішенні проблем розвитку, виховання і навчання дітей	5	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	10
	Разом:	56 год.		120 б.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Теорія та методика співпраці з родинами» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань.

2. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

**Розрахунок рейтингових балів за видами поточного
(модульного) контролю**

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів (за одиницю)	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	1	14
2.	Відвідування семінарських занять	1	14
3.	Робота на семінарських заняттях	10	140
4.	Самостійна робота	5	120
5.	МКР	25	100
Підсумковий рейтинговий бал			388

$$388:100=3,88 \text{ (коеф.)}$$

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, повідомлення, анотація, реферат, есе.

Комп'ютерного контролю: тестові програми.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	«відмінно»	A
82-89	«добре»	B
75 – 81		C
69 - 74	«задовільно»	D
60-68		E
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальної роботи, модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, повідомлення та есе, анотації прочитаної літератури, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань бакалавра здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. 8.4 представлено розподіл балів, що присвоюються бакалаврам упродовж вивчення дисципліни «Організація співпраці з батьками».

Таблиця 8.4

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2				Змістовий модуль №3				Змістовий модуль №4				МКР 1 МКР 2 МКР 3 МКР 4	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
22	22	33	22	22	22	1	1	65	11	11	22	22	12	100	388	

Разом: $388 : 100 = 3,88$ Коефіцієнт – 3,88 $388 : 3,88 = 100$

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- *Наочні*: ілюстрація, демонстрація.

- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій; навчальні посібники; робоча навчальна програма;

- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;

- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для

підсумкового контролю).

X. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Теоретичні засади та напрями родинного виховання.
2. Підходи до розуміння сім'ї та фактори родинного виховання.
3. Народна педагогіка про родинне виховання.
4. Ідеал української родини.
5. Умови формування цінностей сім'ї.
6. Особливості виховання дітей дошкільного віку в українській родині.
7. Сучасна сім'я та її роль у вихованні дошкільників.
8. Основні підходи до визначення і реалізації ролі батьків як суб'єктів дошкільної освіти.
9. Проблема взаємодії ЗДО з батьками у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях.
10. Авторитет батьків.
11. Формування в дитини дошкільного віку уявлень про сім'ю.
12. Традиції сімейного виховання.
13. Вихователь у сім'ї дитини.
14. Традиційні форми роботи ЗДО з батьками.
15. Нетрадиційні форми роботи ЗДО з батьками, їх характеристика.
16. Зміст та завдання індивідуальної роботи ЗДО з батьками.
17. Організація адаптації батьків до дошкільного навчального закладу.
18. Педагогічні бесіди з батьками, їх зміст та організація.
19. Консультації для батьків – одна з ефективних форм індивідуальної роботи.
20. Групові батьківські збори та їх виховне значення.
21. Загальні батьківські збори як одна з головних форм роботи з батьками.
22. Завдання та зміст роботи батьківського комітету.
23. Батьківська конференція – одна із форм пропаганди педагогічних знань.
24. Університети педагогічних знань на допомогу батькам.
25. Дискусія як форма роботи з батьками.
26. Батьківський куточок та його значення у роботі ЗДО з батьками.
27. Лекції для батьків, їх тематика і зміст.
28. Стенди для батьків, їх виховне значення.
29. Тематичні виставки, їх виховне значення у роботі з батьками.

30. Папки-пересувки як одна з форм наочної пропаганди педагогічних знань.
31. Чергування батьків як форма взаємодії батьків з ЗДО.
32. Піклувальна рада: її організація, зміст роботи та значення.
33. Форми роботи з батьками, діти яких не відвідують ЗДО.
34. Робота ЗДО з батьками дітей з девіантною поведінкою.
35. Форми роботи психолога з батьками.
36. Роль матері і батька у вихованні дітей раннього віку.
37. Робота ЗДО з батьками дітей раннього віку.
38. Форми роботи ЗДО з батьками дітей старшого дошкільного віку.
39. Спільна робота ЗДО з батьками у підготовці дітей до школи.
40. Мета, завдання та зміст роботи з батьками завідувача ЗДО.
41. Характеристика пізнавальних форм взаємодії ЗДО з батьками.
42. Інформаційно-аналітичні форми роботи ЗДО з батьками.
43. Характеристика дозвілєвих форм роботи з батьками.
44. Наочно-інформаційні форми роботи ЗДО з батьками.
45. Завдання та зміст роботи з батьками методиста ЗДО.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Базовий компонент дошкільної освіти України: Науковий керівник: А.М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук.; Авт. кол-в: Богущ А.М., Беленька Г.В., Богініч О.Л., Гавриш Н.В., Долинна О.П., Ільченко Т.С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М.А., Низковська О.В., Панасюк Т.В., Піроженко Т.О., Поніманська Т.І., Сідельнікова О.Д., Шевчук А.С., Якименко Л.Ю. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Кузьмінський А. І. Педагогіка родинного виховання: навч. посіб. / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання, 2006. – 324 с.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.: Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. осв. і

науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2016. – 304 с.

4. Взаємодія ДНЗ та сім'ї / уклад. О. А. Рудік, І. В. Молодушкіна – Х. : Вид. група «Основа», 2013. – 222 с.

5. Товкач І. Є. Хочу бути мамою, хочу бути татом. – навч.-метод. посібник / І. Є. Товкач. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2012. – 368 с.

Додаткова

1. Беленька Г. В. Здоров'я дитини від родини. Як виховати в сім'ї здорову дитину від народження до повноліття : моногр. / Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, М. А. Машовець; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. Ін-т педагогіки і психології. – К. : СПД Богданова А.М., 2006. – 220 с.

2. Машовець М. А. Підготовка студентів до співпраці з батьками дітей дошкільного віку: навч.-метод. посіб. / М. А. Машовець. – К. : НПУ ім. М. Драгоманова, 2000. – 128 с.

4. У співпраці – результат. Робота вихователя з батьками в ДНЗ / В. М. Новікова. – Х. : Вид-во «Ранок», 2011. – 144 с.

5. Стаднік Н. В., Волинець Ю. О. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до партнерської взаємодії з батьками вихованців / Н.В. Стаднік, Ю.О. Волинець // Народна освіта. Електронне наукове фахове видання, 2018. – Вип. 2 (35). Режим доступу : https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5320 / Режим доступу : – Заголовок з екрану.

6. Стаднік Н. В., Волинець Ю. О. Практичні аспекти проблеми підготовленості батьків до виховання відповідальності у дітей старшого дошкільного віку / Н.В. Стаднік, Ю.О. Волинець // Science and Education a New Dimension: Pedagogy and Psychology, IV (46), Issue: 97, 2018. – С. 43-47.

7. Сухарева Л. С. Піклуємось разом з батьками. Робота з батьками дошкільників / Л. С. Сухарева. – Х. : Вид. група „Основа”: „Тріада”, 2008. – 128с.

<http://leleka.rv.ua/index.php?m=content&d=viewctg&ctgid=72>

<http://vihovateli.com.ua/2011-03-22-09-30-55.html>

<https://sites.google.com/site/ohrimivskijdnzaslasadokkazka/anketi-dla-batkiv>

<http://orlyatko-dnz.in.ua/index.php/metodichna-krugover/robota-z-batkami>

http://psycholog-dnz.at.ua/index/anketi_diagnostika_protokoli/0-6